

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 57g/2025

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 273 alineatele (1), (1¹), (2), (3) din Codul vamal,
în redactarea anterioară Legii nr. 95 din 24 august 2021

*(contestarea deciziilor organului vamal
privind contravențiile vamale [2])*

CHIȘINĂU

17 iulie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dorin Casapu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 3 martie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 17 iulie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 273 alineatele (1), (1¹), (2), (3) din Codul vamal, în redactarea anterioară Legii nr. 95 din 24 august 2021, ridicată de dl avocat Gheorghe Sclifos, în interesele dlui Ion Cojocari și ale SRL „STANDEAL”, în dosarul nr. 5r-5804/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna Elisaveta Buzu, judecătoare de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Circumstanțele litigiului principal, așa cum au fost formulate de autorul excepției, pot fi rezumate după cum urmează.

4. La 19 iunie 2023, Serviciul Vamal a emis în privința *STANDEAL* o decizie de sancționare pentru comiterea unei contravenții vamale prevăzute de articolul 231 pct. 4) din Codul vamal, în redactarea în vigoare până la 1 ianuarie 2024.

5. La aceeași dată, Serviciul Vamal a emis în privința dlui Ion Cojocari o decizie de sancționare pentru comiterea contravenției prevăzute de articolul 287 alin. (10) (*încălcarea regulilor vamale*) din Codul contravențional.

6. La 15 septembrie 2023, deciziile de sancționare au fost contestate la Judecătoria Chișinău.

7. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Gheorghe Sclifos a ridicat, în interesele dlui Ion Cojocari și *STANDEAL*, excepția de neconstituționalitate a articolului 273 alineatele (1), (1¹), (2), (3) din Codul vamal, în redactarea anterioară Legii nr. 95 din 24 august 2021, care reglementează procedura de contestare a deciziilor organului vamal în cazurile de contravenții vamale.

8. Printr-o încheiere din 26 februarie 2025, judecătorul cazului a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 15 Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

10. Prevederile relevante ale Codului vamal, adoptat prin Legea nr. 1149 din 20 iulie 2000, în vigoare până la 1 ianuarie 2024, sunt următoarele:

Articolul 273 Atacarea deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiune persoanei fizice, persoanei juridice sau persoanei care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică

„(1) Decizia organului vamal privind aplicarea de sancțiune poate fi atacată de persoana fizică, persoana juridică sau de persoana care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, vizate în decizie, ori de avocatul sau reprezentantul lor în decursul a 10 zile calendaristice de la data comunicării deciziei.

(1¹) Decizia organului vamal privind aplicarea de sancțiune cu răspundere materială este act administrativ.

(2) Contestația împotriva deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiune cu răspundere materială se depune inițial la aparatul central al Serviciului Vamal.

(3) Contestația împotriva deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiune cu răspundere contravențională se depune în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul sesizării menționează că normele contestate, care reglementează modul de contestare a deciziilor organului vamal privind cazurile de contravenții din domeniul vamal, nu sunt clare și previzibile.

12. Astfel, autorul excepției consideră că normele contestate conțin formulări care contravin prevederilor articolului 448 alin. (1) din Codul contravențional și articolului 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ. Din acest motiv, subiectul răspunderii materiale ca formă a răspunderii contravenționale în domeniul vamal se află în incertitudine și nu cunoaște care normă va fi aplicată în cazul său.

13. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 15, 23 alin. (2) și 54 alin. (4) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul vamal, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către avocatul unor părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 273 alineatele (1), (1¹), (2), (3) din Codul vamal, în redactarea anterioară Legii nr. 95 din 24 august 2021.

18. Curtea constată că prevederile contestate au făcut anterior obiect al controlului constituționalității prin prisma aceluiași critici (a se vedea DCC nr. 20 din 6 februarie 2025). Totuși, Curtea nu a putut declanșa controlul de constituționalitate pentru că judecătorul cazului nu a concretizat norma aplicabilă (a se vedea §§ 22-24, din decizia menționată). De principiu, această situație nu poate reprezenta un impediment pentru un nou control de constituționalitate al prevederilor contestate, dacă judecătorul cazului a concretizat legea aplicabilă.

19. Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză contravențională în care se contestă deciziile de sancționare emise de organul vamal în privința unor contravenții din domeniul vamal. Curtea observă că instanța de judecată a constatat în încheierea sa că prevederile

contestate ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

20. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 58 din 6 iunie 2024, § 25).

21. Autorul excepției a susținut că prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 15 (*universalitatea*), 23 alin. (2) (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) și 54 alin. (4) (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

22. Curtea reamintește că articolele 1 alin. (3), 15, 23 și 54 din Constituție nu pot fi invocate de sine stătător. Pentru a fi incidente, autorii trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței, Curtea poate aplica prevederile acestor articole (a se vedea DCC nr. 54 din 13 aprilie 2021, § 26; DCC nr. 115 din 26 septembrie 2024, § 22).

23. Curtea observă că autorul sesizării nu argumentează incidența vreunui drept fundamental, dar solicită o analiză a unor aspecte privind interpretarea și aplicarea normelor contestate într-un caz concret. Curtea precizează că problema abordată în sesizare nu vizează constituționalitatea prevederilor contestate, ci o problemă de interpretare și de aplicare a legii, însă aceste aspecte nu sunt de competența sa. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 176 din 12 decembrie 2023, § 24; DCC nr. 17 din 6 februarie 2025, § 32).

24. Totodată, Curtea observă că autorul excepției pretinde existența unor neconcordanțe dintre normele contestate cu unele prevederi din articolul 448 alin. (1) din Codul contravențional și, respectiv, din articolul 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ. În acest sens, Curtea reiterează că o pretinsă incompatibilitate sau neconcordanță între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii. Rezolvarea ei îi revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 1 din 21 ianuarie 2025, § 322).

25. Pentru că nu s-a demonstrat incidența unui drept fundamental prevăzut de Constituție, Curtea notează că nici articolele 1 alin. (3), 15, 23 și 54 din Constituție nu pot fi aplicate pentru o analiză separată a prevederilor contestate.

26. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. d), (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 273 alineatele (1), (1¹), (2), (3) din Codul vamal, în redactarea anterioară Legii nr. 95 din 24 august 2021, ridicată de dl avocat Gheorghe Scifos, în interesele dlui Ion Cojocari și SRL STANDEAL,

părți în dosarul nr. 5r-5804/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 17 iulie 2025

DCC nr. 85

Dosarul nr. 57g/2025